

KRIJGSGEVANGENEN

uit de oorspronkelijke groep van ca. tweeduizend bleven, toen het vliegveld bij Betoeng af was, in Palembang en moesten daar zwaar werk verrichten, voornamelijk in de haven. Bevoorrecht waren hier alleen de officieren, ca. tweehonderd: zij deelden de corveeën in en kregen meer te eten – de onderofficieren en manschappen daarentegen verhongerden. Afgezien van diegenen die bij het werk aan de vliegvelden van Betoeng en Pangkalan Balai bezweken (bij het eerste vliegveld weinigen, bij het tweede veel meer), zijn van midden '44 tot augustus '45 in Palembang ca. driehonderdvijftig onderofficieren en manschappen (Nederlanders, Indische Nederlanders en Britten) gestorven¹, velen aan de hongerziekte. Wellicht is het een betrouwbare schatting dat van de ca. tweeduizend in november '43 naar Palembang getransporteerde krijgsgevangenen één op de vier tot vijf is gekomen.

*

Naar verhouding zijn er nog meer slachtoffers geweest onder de krijgsgevangenen die in april '43 van Java werden overgebracht naar de Molukken en naar Flores, ook alweer om er vliegvelden aan te leggen.

Flores / Molukken

In de laatste negen maanden van '42 konden de Geallieerde luchtmachten van Australië uit nog maar weinig activiteit ontwikkelen, maar begin '43 werd het de Japanners duidelijk dat die activiteit belangrijk zou gaan toenemen en dat meer en meer Amerikaanse, Australische en Nederlandse bommenwerpers doelen in de Grote Oost zouden gaan aanvallen. De vliegvelden die daar in '41 lagen, waren aan de Geallieerden bekend – de Japanners besloten nieuwe aan te leggen: aan de noordkust van Flores bij de hoofdplaats Maoemere (zie kaart XI op pag. 402), bij de plaats Amahai op Ceram (zie kaart XVIII op pag. 716), op het ten oosten van Ambon gelegen eiland Haroekoe en op de noordpunt van Ambon bij Liang.²

¹ Er stierf slechts één officier, evenwel aan carcinoom waaraan hij reeds enkele jaren leed. ² Er lag daar al een klein vliegveld dat belangrijk moest worden uitgebreid.